

Styrdokument	Diarienummer: M-2025-739
	Beslutsinstans: Miljö- och stadsbyggnadsnämnden Processägare: Bygg- och miljödirektör Senast uppdaterad: 2025-10-14 Styrdokumentsnummer:

Strategi för förorenade områden i Danderyd 2026 - 2029

Dokumentets syfte

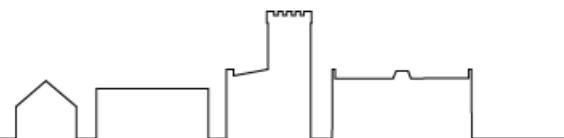
Strategin syftar till ett effektivt och systematiskt tillsynsarbete för miljö- och stadsbyggnadsnämndens tillsynsarbete inom förorenade områden, samt för att uppfylla kommunens mål inom förorenade områden och således även det nationella miljökvalitetsmålet för en Giftfri miljö 2030. Strategin syftar till ett effektivt och systematiskt tillsynsarbete för både konstaterade och potentiellt förorenade områden i kommunen. Målet är en Giftfri miljö för att skydda människors hälsa och miljön.

Dokumentet gäller för

Strategin gäller för miljö- och stadsbyggnadsnämndens arbete inom förorenade områden under perioden 2026 till 2029. Strategin och tillhörande kunskapsunderlag ska dessutom fungera som vägledning till andra berörda förvaltningar och nämnder i Danderyds kommun.

Innehåll

1.	<u>Inledning</u>	3
2.	<u>Mål för arbetet med förorenade områden</u>	4
3.	<u>Strategi</u>	5
4.	<u>Prioriteringsgrunder för egeninitierad tillsyn</u>	6
5.	<u>Aktiviteter</u>	6

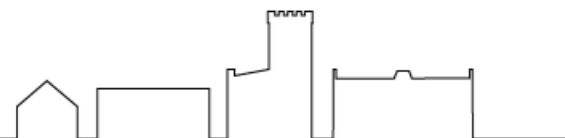
1. Inledning

Ett förorenat område är en plats som är så förorenad att den kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Området kan utgöras av mark, vatten, sediment och/eller byggnader och anläggningar.

Strategi för förorenade områden i Danderyd 2026-2029 beskriver miljö- och stadsbyggnadsnämndens arbete med inventerade och riskklassade potentiellt förorenade områden. Strategin anger mål, strategi, prioriteringsgrunder och tidsatta aktiviteter för att uppnå mål inom förorenade områden. Syftet med strategin för förorenade områden är att ge förutsättningar för ett strategiskt arbete med förorenade områden i kommunen för att uppnå det nationella miljömålet *Giftfri miljö* samt de lokala miljömålen i kommunens miljö- och klimatprogram 2021 – 2030 (KF 2020-12-07 §158).

Strategin relaterar bland annat till miljö- och klimatprogrammet för Danderyds kommun 2021-2030 (KF 2020-12-07 §158), samt kommunens klimatanpassningsplan 2022-2031 (KS 2021/0417) och vattenplan 2021 - 2027 (KS 2021/0254). Ovan nämnda styrdokument syftar bland annat till att beskriva hur en giftfri miljö ska uppnås, vilka anpassningsåtgärder som är nödvändiga för att hindra eller motverka effekter av ett förändrat klimat samt vilka åtgärder som krävs för att förbättra vattenkvaliteten i kommunens yt- och grundvatten.

Strategin omfattar såväl tillsyn som annat arbete med förorenade områden. Tillsynsinsatser specificeras närmare i kunskapsunderlaget till strategi för förorenade områden 2026 – 2029 samt i miljö- och stadsbyggnadsnämndens behovsutredning för tillsyn 2026 – 2028 (M-2025-555) och i tillsynsplanen för förorenade områden för 2026 – 2028 (M-2025-556).

2. Mål för arbetet med förorenade områden

Inom ramen för strategin för förorenade områden och Miljö- och stadsbyggnadsnämnden arbete med förorenade områden föreslås följande mål:

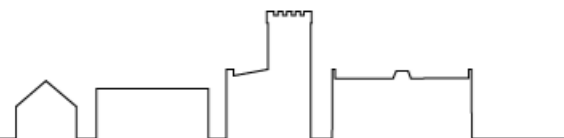
Översiktliga mål

- Tillsyn bedrivs utifrån fastställd strategi och tillsyn att förorenade områden vid behov blir undersökta och åtgärdade.
- Förekomsten av misstänkt eller konstaterat förorenade områden beaktas i arbetet med detaljplaner och bygglov.
- Säkerställa tillräckliga resurser och kunskap för att bedriva tillsyn av de prioriterade förorenade områdena.

Detaljerade mål

För att följa upp arbetet utifrån fastställd strategi ska:

- Miljö- och stadsbyggnadsnämnden verka för att förorenade objekt i riskklass 1 och riskklass 2 vid behov är åtgärdade senast år 2050.
- Egeninitierad tillsyn bedrivs årligen för minst 1 av de prioriterade riskklass 1 och riskklass 2 objekten.

3. Strategi

För att nå kommunens uppsatta mål för förorenade områden samt arbeta aktivt för att nå det nationella miljö kvalitetsmålet Giftfri miljö har följande strategi tagits fram:

- Utföra egeninitierad tillsyn av förorenade områden med riskklass 1 och 2:
 - Ta fram ansvarsutredningar och ställa krav på att undersökningar genomförs samt att åtgärder sker vid behov
 - Tillsä att tid för arbetet med egeninitierad tillsyn av förorenade områden med riskklass 1 och 2 ingår i den årliga tillsynsplanen för miljö- och stadsbyggnadsnämnden
- Beakta förekomsten av misstänkt eller konstaterat förorenade områden i arbetet med detaljplaner och bygglov
 - Vid behov ska undersökningar och efterbehandlingar genomföras
 - Handlägga miljöutlåtanden inom ramen för bygglovsprocessen och informera bygglovsavdelningen om kartlagret för förorenade områden.
 - Delta som projektmedarbetare med fokus på förorenade områden i de detaljplaneprocesser som är aktuella.
- Verka genom tillsyn, för tekniska nämndens framåtskridande i kontrollprogrammet för lakvatten vid de största nedlagda deponierna i kommunen för att bevaka eventuella förändringar över tid.
- Genom tillsyn få pågående miljöfarliga verksamheter att vid behov undersöka och avhjälpa sina förorenade områden.
- Vidmakthålla kompetens inom förorenade områden.

4. Prioriteringsgrunder för egeninitierad tillsyn

För att uppnå målen inom förorenade områden är bedömningen att egeninitierad tillsyn behöver utföras. Kommunen har 270 objekt som är konstaterat eller potentiellt förorenade och är registrerade i EBH-databasen. Därav finns det behov av att övergripande prioritera mellan de förorenade områdena i kommunens tillsynsarbete.

I Danderyds kommun har följande prioriteringsgrunder bedömts vara mest relevanta i strategin för 2026 – 2029:

- Objekt i riskklass 1 och riskklass 2
- Objekt nära skol- och bostadsområden där barn vistas
- Objekt nära känsliga naturområden
- Objekt med stora exponerings- och spridningsrisker (inklusive ras- och skredområden)
- Objekt som endast tilldelats en branschklass och bedömts ska inventeras
- Objekt med stor risk för PFAS-användning

- Objekt där ansvarig finns, exempelvis pågående verksamheter och vid risk att verksamheten läggs ned
- Objekt som kan ha en negativ påverkan på statusklassningen för miljö kvalitetsnormer för ytvatten

Vid bedömningen av riskklass för ett objekt tas hänsyn till flertalet av ovan prioriteringsgrunder. Därav är den första prioriteringsgrunden – objekt i riskklass 1 och riskklass 2 en bra utgångspunkt.

5. Aktiviteter

För att nå uppsatta mål inom förorenade områden bedöms följande aktiviteter vara nödvändiga:

- Ansvarsutredning av prioriterade objekt, 1-4 per år
- Undersökningar och åtgärder genom egeninitierad tillsyn, 1-2 per år
- Undersökningar och åtgärder genom händelsestyrd tillsyn, 1-2 per år
- Inventera och riskklassa objekt som endast är branschklassade, 2-4 per år
- Uppdatering av databaser och kartskikt, 2 gånger per år
- Registrera pågående miljöfarliga verksamheter i EBH-databasen, enligt Naturvårdsverkets branschlista för förorenade områden ¹
- Identifiera vilka objekt som kan ha en negativ påverkan för att uppnå miljö kvalitetsnormen för ytvatten
- Inventera objekt med stor risk för PFAS förekomst

¹ [branschlistan-foroerade-omraden-ar-2025.pdf](#)

